

ZOU doen we het samen!

Regionaal manifest voor een gezamenlijke beweging richting een zelf- en samenredzame regio Zuidoost Utrecht

Inleiding

De regio Zuidoost Utrecht (ZOU) staat voor een noodzakelijke transformatie in zorg en ondersteuning. De urgentie is helder: de toegankelijkheid van hulp en zorg staat onder druk door de dubbele vergrijzing, toenemende complexiteit en stijgende personeelstekorten. Om ook in de toekomst passende ondersteuning te garanderen, is een fundamentele (cultuur)verandering nodig, waarin we niet alleen reageren op zorgvragen, maar actief investeren in gezondheid en veerkracht.

Tegelijkertijd zien wij dat veel inwoners en gemeenschappen al stappen zetten om gezond, verbonden en zelfstandig te blijven. Buurtinitiatieven, gemeenschapsprojecten en nieuwe samenlevingsvormen laten zien dat er sterke veerkracht in onze regio aanwezig is. Deze ontwikkeling biedt kansen om samen te bouwen aan een toekomstbestendige, zorgzame samenleving.

Het IZA-regioplan voor Zuidoost Utrecht bevat de ambitie om inwoners zo lang als mogelijk onafhankelijk van professionele zorg te laten zijn. Dit gebeurt vanuit het gedachtegoed van *Reablement* en *Positieve Gezondheid*, die de zelf- en samenredzaamheid van inwoners versterken en hen helpen langer zelfstandig te leven.

We bewegen van een systeemwereld naar een leefwereld; niet iedere hulpvraag is een zorgvraag. Wat telt is het leven van de inwoner: aansluiten bij wat hij of zij zelf kan, (opnieuw) kan aanleren, of met steun van de gemeenschap kan realiseren. Pas wanneer dit niet (meer) lukt, komt professionele ondersteuning in beeld. Gemeenschapskracht vormt daarbij het fundament van een zorgzame samenleving, waarin zorgen voor en met elkaar vanzelfsprekend is.

Gezamenlijke visie in plaats van beleidsplan

In ZOU kiezen we bewust niet voor een nieuw beleidsplan. In de regio lopen al veel waardevolle plannen, projecten en initiatieven die ieder op hun eigen manier bijdragen aan een grotere beweging richting een zorgzame, zelfstandige samenleving. Wat echter ontbreekt, is een gedeeld fundament: een gezamenlijke visie die richting geeft, verbindt en als onderlegger dient voor ons handelen.

Deze visie is geen vervanging van beleid, maar een kompas dat richting geeft aan alles wat we doen. Het maakt het mogelijk om bestaande en nieuwe initiatieven langs dezelfde lijn te leggen, zodat ze elkaar versterken in plaats van naast elkaar bestaan. Ze biedt een gemeenschappelijk vertrekpunt voor alle betrokken partijen – vanuit zowel het zorg- als sociaal domein – en helpt ons om samenhang te creëren in beleid, uitvoering en communicatie.

Gebaseerd op de regiobijeenkomsten en bekrachtigd door de regiegroep Zuidoost Utrecht Verbonden, maakt deze visie het gedachtegoed van Positieve Gezondheid en Reablement tastbaar. Daarmee vormt ze een solide basis voor afstemming, toetsing en gezamenlijke communicatie, zonder dat we een nieuwe beleidsstructuur hoeven op te tuigen.

Doel van het manifest

Dit manifest is een oproep tot beweging, gebaseerd op gedeelde overtuigingen. Het vormt de onderlegger van ons gezamenlijk handelen en geeft richting aan de toekomst van samen leven, zorg en ondersteuning in ZOU. Vanuit deze basis werken we aan:

- Bevorderen van sociale samenhang;
- Activeren van gemeenschapskracht;
- Versterken van eigen regie en veerkracht;
- Ondersteunen van betekenisvol leven;
- Stimuleren van herstelgerichte zorg.

Onze gezamenlijke visie

In Zuidoost Utrecht zetten we ons gezamenlijk in om inwoners te ondersteunen bij het leiden van een zo zelfstandig mogelijk en betekenisvol leven, met eigen regie over gezondheid, welzijn en dagelijks functioneren.

Door breed te kijken naar wat inwoners nodig hebben – juist ook vóórdat er sprake is van een zorgvraag – sluiten we beter aan bij hun mogelijkheden, wensen en veerkracht, en helpen we achteruitgang te voorkomen.

We stimuleren en ondersteunen de zelf- en samenredzaamheid van inwoners en hun gemeenschap. Waar dit niet (meer) voldoende is, bieden we waar nodig (tijdelijk) passende ondersteuning en hulpmiddelen.

Deze professionele ondersteuning sluit aanvullend aan op het gewone leven van inwoners en is gericht op het behouden, vergroten of – waar nodig - herwinnen van zelfstandigheid, zodat de beschikbare zorgcapaciteit behouden blijft voor inwoners die deze het meest nodig hebben.

In veel dorpen en wijken is gemeenschapskracht nu al zichtbaar in initiatieven waarin inwoners naar elkaar omzien; daarop bouwen we voort. Zo creëren we een regio waarin ondersteuning en zorg aansluiten bij de kracht van inwoners én hun omgeving, en bijdragen aan het behouden van gezondheid en zelfstandigheid zolang dat mogelijk is.

Uitgangspunten van ons handelen

Positieve Gezondheid en Reablement vormen samen het fundament van onze regionale beweging. Deze twee benaderingen versterken elkaar: Positieve Gezondheid helpt inwoners en professionals te

verkennen wat werkelijk van betekenis is in iemands leven, terwijl Reablement gericht werkt aan het behouden of herwinnen van vaardigheden die nodig zijn om dat betekenisvolle leven te kunnen voeren.

Beide uitgangspunten dragen niet alleen bij aan herstel wanneer problemen ontstaan, maar juist ook aan het voorkomen van achteruitgang en het behoud van gezondheid, veerkracht en zelfstandigheid. We ondersteunen inwoners bij het nemen van eigen regie, sluiten aan bij hun mogelijkheden en bieden waar nodig professionele ondersteuning. Zo bouwen we, samen met inwoners, professionals, vrijwilligers en organisaties, aan een samenleving waarin zelfstandigheid en verbondenheid hand in hand gaan en zorg voor elkaar vanzelfsprekend is.

Deze beweging vraagt om een gedeelde grondhouding die respectvol, verbindend en oplossingsgericht is. We werken integraal, waardierend en flexibel, met aandacht voor het grotere geheel waarin ondersteuning en zorg rondom de inwoner een gedeelde verantwoordelijkheid zijn. Zorg, welzijn en behandeling sluiten hierbij aan op - en zijn aanvullend aan - het gewone, betekenisvolle leven van de (oudere) inwoner in de regio ZOU.

Kernwaarden

Daaruit voortvloeiende kernwaarden die richtinggevend zijn voor onze beleid en praktijk:

- **Mensgerichtheid:** de mens staat centraal, niet de zorgvraag.
- **Eigen regie:** inwoners behouden de regie over hun eigen leven en zorgproces.
- **Verbinding:** we bouwen aan hechte gemeenschappen en onderlinge betrokkenheid.
- **Zorgzaamheid:** we zorgen met en voor elkaar.
- **Samenwerking:** we werken over domeinen heen en benutten elkaars expertise.
- **Innovatie:** we omarmen nieuwe technologieën en manieren van werken.

Commitment

Met het onderschrijven van dit manifest verbinden betrokken partijen in ZOU zich aan een gezamenlijke visie waarin zelfregie, sociale samenhang en gemeenschapskracht centraal staan.

Het manifest is een uiting van gedeeld eigenaarschap en collectieve ambitie. Iedere partij committeert zich op eigen wijze aan de visie en draagt bij vanuit de eigen rol, expertise en context. Er is geen blauwdruk of uniforme aanpak: juist de diversiteit in bijdragen versterkt de beweging.

Dit manifest vormt daarmee de onderlegger voor een gezamenlijke beweging richting een zorgzame, verbonden en zelfstandige samenleving. We vertrouwen op de kracht van samenwerking én op de eigen verantwoordelijkheid van iedere partij om hieraan invulling te geven.

Dit manifest wordt onderschreven door de partners binnen Zuidoost Utrecht Verbonden.

Een actuele lijst van deelnemende partijen is opgenomen op de website van [Zuidoost Utrecht Verbonden](https://www.zuidoostutrechtverbonden.nl).